ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (štvrtá komora)

zo 7. júna 2007 *

Vo veci C-76/06 P,

ktorej predmetom je odvolanie podľa článku 56 Štatútu Súdneho dvora, podané 7. februára 2006,

Britannia Alloys & Chemicals Ltd, so sídlom v Gravesende (Spojené kráľovstvo), v zastúpení: S. Mobley a M. Commons, solicitors,

odvolateľ,

ďalší účastník konania:

Komisia Európskych spoločenstiev, v zastúpení: F. Castillo de la Torre, splnomocnený zástupca, s adresou na doručovanie v Luxemburgu,

žalovaná v prvostupňovom konaní,

* Jazyk konania: angličtina.

SÚDNY DVOR (štvrtá komora),

v zložení: predseda štvrtej komory K. Lenaerts, sudcovia E. Juhász, R. Silva de Lapuerta (spravodajkyňa), G. Arestis a T. von Danwitz,

generálny advokát: Y. Bot,
tajomník: R. Grass,

so zreteľom na písomnú časť konania,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 1. marca 2007,

vyhlásil tento

Rozsudok

1 Britannia Alloys & Chemicals Ltd (ďalej len „Britannia“) svojím odvolaním navrhuje na jednej strane zrušenie rozsudku Súdu prvého stupňa Európskych spoločenstiev z 29. novembra 2005, Britannia Alloys & Chemicals/Komisia (T-33/02, Zb. s. II-4973, ďalej len „napadnutý rozsudok“), ktorým tento súd zamietol jej žalobu smerujúcu proti rozhodnutiu Komisie 2003/437/ES z 11. decembra 2001 týkajúcemu sa konania podľa článku 81 Zmluvy ES a článku 53 Dohody EHP (vec COMP/E-1/37.027 — Fosfát

zinku) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. EÚ L 153, 2003, s. 1; ďalej len „sporné rozhodnutie“), a na druhej strane zrušenie článku 3 tohto rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej týka.

Právny rámec

Nariadenie č. 17

2 Článok 15 nariadenia Rady č. 17 zo 6. februára 1962 prvého nariadenia implementujúceho články [81] a [82] zmluvy (Ú. v. ES 1962, 13, s. 204; Mim. vyd. 08/001, s. 3) stanovuje:

„1. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty od 100 do 5000 účtovných jednotiek, keď úmyselne alebo z nedbanlivosti:

…

b) poskytli nesprávne informácie v odpovedi na žiadosť podanú podľa článku 11 (3) alebo (5)…

…

2. Komisia môže rozhodnutím uložiť podnikom alebo združeniam podnikov pokuty od 1 000 do 1 000 000 účtovných jednotiek alebo viac, ale nepresahujúcej 10 % obratu v predchádzajúcom obchodnom roku každého podniku, ktorý sa zúčastnil porušenia, ak buď úmyselne, alebo z nedbalosti:

a) porušili článok [81] (1) alebo článok [82] zmluvy…

…

Pri stanovení pokuty sa bude posudzovať jednak závažnosť porušenia a tiež jeho trvanie.

…“

Usmernenia

3 Oznámenie Komisie s názvom „Usmernenia k metóde stanovovania pokút uložených podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 a článku 65 ods. 5 Zmluvy o ESUO“ (Ú. v. ES C 9, 1998, s. 3; Mim. vyd. 08/001, s. 171, ďalej len „usmernenia“) vo svojej preambule uvádza:

„Zásady… načrtnuté by mali zabezpečiť priehľadnosť a nestrannosť rozhodnutí Komisie, rovnako v očiach podnikov, ako aj v očiach Súdneho dvora, pričom

právomoci Komisie stanovovať pokuty v rozmedzí 10 % celkového obratu, ktoré jej prislúchajú na základe relevantnej legislatívy, ostávajú zachované. Tieto právomoci sa však musia riadiť koherentnou a nediskriminačnou politikou, konzistentnou s cieľmi sledovanými penalizáciou porušení pravidiel súťaže.

Nová metóda určovania výšky pokuty sa bude pridŕžať nasledujúcich pravidiel, ktoré začínajú od základnej čiastky, ktorá sa bude zvyšovať s ohľadom na priťažujúce okolnosti, alebo znižovať s ohľadom na poľahčujúce okolnosti."

Okolnosti predchádzajúce sporu

4 V bodoch 1 až 10 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa zhrnul skutkový stav predchádzajúci sporu, ktorý bol predmetom ním prejednávanej žaloby, takto:

„1 Britannia… založená podľa anglického práva je dcérskou spoločnosťou spoločnosti M. I. M. Holdings Ltd (ďalej len ‚MIM') založenou podľa austrálskeho práva. V októbri 1993 predal Pasminco Europe (ISC Alloys) Ltd svoje činnosti v odvetví zinku spoločnosti MIM, ktorá ich presunula spoločnosti Britannia. Tento podnik vyrábal a predával zinkové výrobky vrátane fosfátu zinku. V marci 1997 Trident Alloys Ltd (ďalej len ‚Trident'), autonómna spoločnosť vytvorená spoločnosťou Britannia, odkúpila činnosti spoločnosti Britannia v oblasti zinku za

14 359 072 libier šterlingov (GBP). Britannia stále existuje ako dcérska spoločnosť spoločnosti MIM, ale prestala vykonávať akúkoľvek hospodársku činnosť, a nemá preto žiadny obrat.

2 Aj keď sa chemické vzorce môžu jemne odlišovať, ortofosfáty zinku predstavujú homogénny chemický výrobok označený druhovým názvom ‚fosfát zinku'. Fosfát zinku získaný z oxidu zinočnatého a kyseliny fosforečnej sa bežne používa ako minerálny antikorózny pigment v náterovom priemysle. Na trh sa uvádza buď ako štandardný fosfát zinku, alebo ako modifikovaný alebo ‚aktivovaný' fosfát zinku.

3 Roku 2001 ovládalo najväčšiu časť svetového trhu s fosfátom zinku týchto päť európskych výrobcov: Dr Hans Heubach GmbH & Co. KG (ďalej len ‚Heubach'), James M. Brown Ltd (ďalej len 'James Brown'), Société Nouvelle des Couleurs Zinciques SA (ďalej len ‚SNCZ'), Trident (predtým Britannia) a Union Pigments AS (predtým Waardals AS) (ďalej len ‚Union Pigments').

4 V dňoch 13. a 14. mája 1998 Komisia uskutočnila simultánne a bez predchádzajúceho upozornenia šetrenia v priestoroch spoločností Heubach, SNCZ a Trident podľa článku 14 ods. 2 nariadenia Rady č. 17…

5 Dňa 11. decembra 2001 Komisia vydala [sporné] rozhodnutie. Rozhodnutím posudzovaným na účely tohto rozsudku je rozhodnutie, ktoré bolo oznámené dotknutým podnikom a priložené k žalobe…

6 V [spornom] rozhodnutí Komisia uvádza, že od 24. marca 1994 do 13. mája 1998 existoval medzi spoločnosťami Britannia (Trident od 15. marca 1997), Heubach, James Brown, SNCZ a Union Pigments kartel. Tento kartel sa obmedzoval na štandardný fosfát zinku. Účastníci kartelu sa po prvé dohodli na rozdelení trhu s predajnými kvótami pre výrobcov. Po druhé určovali cenové ‚stropy' alebo ‚odporúčané' ceny na každom stretnutí a vo všeobecnosti ich dodržiavali. Po tretie v určitej miere dochádzalo k rozdeleniu zákazníkov.

7 Výrok [sporného] rozhodnutia znie:

‚*Článok 1*

Britannia…, Heubach…, James… Brown, [SNCZ], Trident… a [Union Pigments] porušili ustanovenia článku 81 ods. 1 Zmluvy a článku 53 ods. 1 Dohody EHP tým, že sa zúčastnili na trvajúcej dohode a/alebo na zosúladenom postupe v odvetví fosfátu zinku.

Dĺžka trvania porušenia je:

…

b) pokiaľ ide o spoločnosť Britannia…: od 24. marca 1994 do 15. marca 1997.

…

Článok 3

Za porušenie uvedené v článku 1 sa ukladajú tieto pokuty:

a) Britannia…: 3,37 milióna eur;

b) … Heubach…: 3,78 milióna eur;

c) James… Brown…: 940 000 eur;

d) [SNCZ]: 1,53 milióna eur;

e) Trident…: 1,98 milióna eur;

f) [Union Pigments]: 350 000 eur

…‘

8 Na výpočet výšky pokuty Komisia použila metodológiu uvedenú v usmerneniach… a oznámení Komisie [z 18. júla 1996] o oslobodení od pokút a znížení pokút v prípadoch kartelov [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES C 207, 1996, s. 4, ďalej len ‚oznámenie o spolupráci').

9 Komisia na úvod považovala základnú čiastku pre žalobcu 3,75 milióna eur za primeranú ([odôvodnenie č.] 313 [sporného] rozhodnutia). Potom pripomenula hranicu, ktorú v súlade s článkom 15 ods. 2 nariadenia č. 17 nesmie presiahnuť pokuta ukladaná každému dotknutému podniku. Na účely stanovenia stropu vo výške 10 % obratu dosiahnutého počas predchádzajúceho obchodného roku stanoveného v tomto ustanovení Komisia, pokiaľ ide o žalobcu, ‚zohľadnila jeho celkový obrat za obchodný rok k 30. júnu 1996, ktorý predstavuje posledný dostupný obrat za celý rok riadnej činnosti' ([odôvodnenie č.] 345…). Keďže tento obrat bol 55,7 milióna eur ([odôvodnenie č.] 50), najvyššia hranica pokuty sa stanovila na približne 5,5 milióna eur. Keďže suma pokuty bola pred použitím oznámenia o spolupráci nižšia ako tento strop, Komisia ju z tohto dôvodu neznížila.

10 Napokon Komisia priznala žalobcovi zníženie o 10 % na základe oznámenia o spolupráci ([odôvodnenie č.] 366). Konečná suma pokuty uložená žalobcovi tak predstavovala 3,37 milióna eur ([odôvodnenie č.] 370).“

Konanie pred Súdom prvého stupňa a napadnutý rozsudok

5 Britannia návrhom podaným do kancelárie Súdu prvého stupňa 21. februára 2002 podala žalobu smerujúcu k čiastočnému zrušeniu sporného rozhodnutia a subsidiárne, k zníženiu pokuty, ktorá jej bola uložená týmto rozhodnutím.

6 Súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol.

Návrhy účastníkov konania v odvolaní

7 Vo svojom odvolaní Britannia navrhuje, aby Súdny dvor:

— zrušil rozsudok v rozsahu, v akom zamieta jej žalobu,

— zrušil článok 3 uvedeného sporného rozhodnutia v rozsahu, v akom sa ho týka,

— subsidiárne, zmenil článok 3 rozhodnutia v rozsahu, v akom sa jej týka, a zrušil alebo podstatne znížil pokutu, ktorá jej bola uložená,

— ešte subsidiárnejšie, vrátil vec Súdu prvého stupňa na vydanie rozsudku v súlade s právnym posúdením v rozsudku Súdneho dvora,

— v každom prípade zaviazal Komisiu na náhradu svojich vlastných trov konania, ako aj na náhradu trov konania spoločnosti Britannia týkajúce sa tak konania na Súde prvého stupňa, ako aj odvolacieho konania.

8 Komisia navrhuje, aby Súdny dvor:

— čiastočne zamietol odvolanie ako zjavne neprípustné, alebo subsidiárne, ho zamietol ako nedôvodné,

— zaviazať odvolateľa na náhradu trov konania.

O odvolaní

9 Na podporu svojich návrhov Britannia uvádza v zásade tri dôvody založené na porušení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, zásady rovnosti zaobchádzania a zásady právnej istoty.

O prvom odvolacom dôvode založenom na porušení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17

Argumentácia účastníkov konania

10 Svojím prvým odvolacím dôvodom Britannia tvrdí, že Súd prvého stupňa nesprávne vykonal právne posúdenie, keď usúdil, že Komisia na účely stanovenia výšky pokuty

správne uplatnila strop vo výške 10 % obratu dosiahnutého touto spoločnosťou počas obchodného roku, ktorý sa skončil 30. júna 1996, namiesto uplatnenia stropu vo výške 10 % obratu dosiahnutého počas obchodného roku predchádzajúceho prijatiu sporného rozhodnutia.

11 Britannia uvádza, že vzhľadom na to, že počas obchodného roku bezprostredne predchádzajúceho prijatiu sporného rozhodnutia nemala žiadny obrat, Komisia mala právo uložiť jej pokutu iba vo výške od 1 000 do 1 milióna eur. V dôsledku toho sa Súd prvého stupňa dopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že Komisia nie je povinná odvolávať sa na obrat dosiahnutý počas obchodného roku, ktorý skončil 30. júna 2001.

12 Britannia pripomína, že prídavné meno „predchádzajúci“, ktoré je uvedené v článku 15 ods. 2 prvom pododseku nariadenia č. 17, sa týka posledného úplného finančného roku pozostávajúceho z dvanástich mesiacov v období pred prijatím rozhodnutia o uložení pokuty.

13 Komisia tvrdí, že účel stropu týkajúceho sa obratu, ktorý je stanovený v predmetnom ustanovení nariadenia č. 17, si vyžaduje, aby tento strop bol uplatnený na obchodný rok, ktorý odráža hospodársky význam dotknutého podniku v čase prijatia rozhodnutia Komisie. Súd prvého stupňa pritom usúdil, že ak nejaký podnik nevykonával hospodársku činnosť počas obchodného roku predchádzajúceho prijatiu rozhodnutia, obrat za toto obdobie nedáva žiadnu informáciu o význame tohto podniku, a preto nemôže slúžiť ako základ pre určenie pokuty.

14 Britannia uvádza, že údaje, ktoré sa nachádzajú v revidovanej účtovnej uzávierke za obchodný rok predchádzajúci prijatiu sporného rozhodnutia, odrážajú jej finančnú

situáciu v čase, keď jej bola uložená pokuta, t. j. nemala žiadny obrat. Komisia teda nemala na účely stanovenia výšky pokuty zohľadniť obdobie, v ktorého priebehu predmetná spoločnosť dosahovala významnejšiu hospodársku aktivitu.

15 Komisia uvádza, že v súlade so zámerom článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 je úvaha Súdu prvého stupňa založená na úsudku, podľa ktorého strop týkajúci sa obratu je uplatniteľný iba vtedy, ak podnik dosiahol tento obrat počas obchodného roku predchádzajúceho prijatiu rozhodnutia, ktorým sa ukončilo správne konanie.

16 Podľa Komisie Súd prvého stupňa správne usúdil, že uvedený strop nie je možné uplatniť, keďže v poslednom obchodnom roku nebol dosiahnutý žiadny obrat, a že vzhľadom na to, že zámerom stropu 10 % je podať obraz o finančnej kapacite dotknutého podniku, uplatňuje sa iba vtedy, keď bol dosiahnutý obrat, na ktorý sa môže vzťahovať.

17 Komisia upresňuje, že nevyhnutnou podmienkou na uplatnenie stropu 10 % je existencia obratu. V prípade neexistencie tohto obratu počas obchodného roku, ktorý predchádza prijatiu konečného rozhodnutia, je potrebné nájsť iné ukazovatele na stanovenie výšky pokuty, ktorá sa má uložiť.

18 Komisia dodáva, že posúdenie Súdu prvého stupňa týkajúce sa otázky, či obrat rovnajúci sa nule je dostatočným ukazovateľom hospodárskej situácie spoločnosti Britannia, sa vzťahuje na skutkovú okolnosť, ktorá nemôže byť preskúmaná v rámci odvolania.

Posúdenie Súdnym dvorom

19 Vo svojom prvom odvolacom dôvode odvolateľ tvrdí, že Súd prvého stupňa nesprávne vykonal právne posúdenie týkajúce sa výkladu pojmu „v predchádzajúcom obchodnom roku“, ktorý je uvedený v článku 15 ods. 2 prvom pododseku nariadenia č. 17.

20 Diskusia medzi účastníkmi konania pred Súdnym dvorom sa teda týka otázky, ako má Komisia postupovať pri určení pojmu „predchádzajúci obchodný rok“ v prípadoch, keď nastali zásadné zmeny v hospodárskej situácii dotknutého podniku medzi dobou, keď dochádzalo k porušeniu, a dátumom prijatia rozhodnutia Komisie o uložení pokuty.

21 Pokiaľ ide o uvedený pojem, je potrebné zdôrazniť, že z dlhodobo ustálenej judikatúry vyplýva, že pri výklade ustanovenia práva Spoločenstva je potrebné zohľadniť nielen jeho znenie, ale aj jeho kontext a ciele, ktoré sledujú právne predpisy, ktorých je súčasťou (pozri najmä rozsudky zo 7. júna 2005, VEMW a i., C-17/03, Zb. s. I-4983, bod 41, a z 1. marca 2007, Jan De Nul, C-391/05, Zb. s. I-1793, bod 20).

22 V tejto súvislosti je vhodné pripomenúť, že cieľom článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17 je dať Komisii právomoc ukladať pokuty, aby mohla plniť úlohu dohľadu, ktorú jej zverilo právo Spoločenstva (pozri rozsudok zo 7. júna 1983, Musique Diffusion française a i./Komisia, 100/80 až 103/80, Zb. s. 1825, bod 105). Táto úloha zahŕňa najmä potláčanie protiprávneho správania rovnako ako bránenie jeho opakovaniu (pozri rozsudok z 15. júla 1970, ACF Chemiefarma/Komisia, 41/69, Zb. s. 661, bod 173).

23 Je vhodné doplniť, že podľa článku 15 ods. 2 druhého pododseku nariadenia č. 17 musí Komisia posúdiť závažnosť a trvanie predmetného porušenia.

24 Vzhľadom na tieto skutočnosti Súdny dvor upresnil, že účelom hornej hranice týkajúcej sa obratu, ktorú stanovuje článok 15 ods. 2 prvý pododsek nariadenia č. 17, je vyhnúť sa tomu, aby pokuty uložené Komisiou boli neproporcionálne v pomere k významu dotknutého podniku (rozsudok Musique Diffusion française a i./Komisia, už citovaný, bod 119).

25 Z vyššie uvedených úvah vyplýva, že pri stanovení pojmu „predchádzajúci obchodný rok" musí Komisia v každom jednotlivom prípade zohľadniť tak kontext, ako aj ciele, ktoré sleduje systém sankcií zavedený nariadením č. 17, sledovaný dosah na dotknutý podnik, najmä tým, že zohľadní obrat, ktorý odráža jeho skutočnú hospodársku situáciu počas doby, keď dochádzalo k porušeniu.

26 Pri zohľadnení tohto právneho rámca Súd prvého stupňa v bodoch 38 a 48 napadnutého rozsudku usúdil, že výpočet hornej hranice pokuty predpokladá nielen to, že Komisia má k dispozícii obrat za posledný obchodný rok, ktorý predchádza dátumu prijatia jej rozhodnutia, ale aj to, že tieto údaje zodpovedajú úplnému účtovnému obdobiu riadnej hospodárskej činnosti počas obdobia dvanástich mesiacov.

27 Okrem toho Súd prvého stupňa v bodoch 39 a 49 napadnutého rozsudku uviedol niektoré osobitné situácie s cieľom priblížiť skutočnosť, že Komisia musí mať právo použiť obrat dosiahnutý počas predchádzajúceho úplného účtovného obdobia riadnej činnosti na účely uplatnenia článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17.

28 Ak by totiž bola argumentácia odvolateľa prijatá, viedla by k takému výkladu článku 15 ods. 2 prvého pododseku nariadenia č. 17, podľa ktorého v prípadoch, keď nebol dosiahnutý žiadny obrat v obchodnom roku, ktorý predchádza dátumu prijatia rozhodnutia Komisie, Komisia by mohla uplatňovať len prvú časť uvedeného pododseku, keďže strop uvedený v druhej časti toho istého pododseku by sa nemohol vzťahovať na žiadny obrat.

29 Takýto výklad pritom neberie do úvahy nielen dosah právomocí Komisie, ktoré jej vyplývajú z článku 15 ods. 2, ale ani skutočnosť, že v niektorých situáciách obrat za obchodný rok, ktorý predchádza prijatiu rozhodnutia Komisie, neposkytuje žiadny použiteľný obraz o skutočnej hospodárskej situácii dotknutého podniku a náležitej výške pokuty, ktorú by mu Komisia mala uložiť.

30 Preto, pokiaľ dotknutý podnik nedosiahol žiadny obrat počas obdobia, ktoré predchádzalo prijatiu rozhodnutia Komisie, ako je to v tejto veci, Komisia má právo použiť iný obchodný rok s cieľom správne určiť finančné zdroje tohto podniku a zabezpečiť, aby pokuta mala dostatočný odstrašujúci charakter.

31 Treba dodať, ako na to už upozornil generálny advokát v bode 74 svojich návrhov a ako aj Súd prvého stupňa správne usúdil v bode 40 napadnutého rozsudku, že stanovenie hornej hranice pokuty nie je jednoduchou otázkou výberu medzi dvomi možnosťami stanovenými v článku 15 ods. 2 prvom pododseku nariadenia č. 17, t. j. medzi maximálnou pokutou 1 milión eur a hornou hranicou stanovenou odkazom na obrat dotknutého podniku.

32 Súd prvého stupňa sa teda nedopustil nesprávneho právneho posúdenia, keď usúdil, že Komisia sa pri uplatňovaní článku 15 ods. 2 prvého pododseku nariadenia č. 17 môže odvolať na posledný úplný obchodný rok, ktorý predchádza prijatiu sporného rozhodnutia, t. j. na rok, ktorý skončil 30. júna 1996.

33 Prvý odvolací dôvod, ktorý Britannia uviedla na podporu svojho odvolania, musí byť preto zamietnutý.

O druhom odvolacom dôvode založenom na porušení zásady rovnosti zaobchádzania

34 Tento odvolací dôvod má dve časti.

O prvej časti druhého odvolacieho dôvodu

— Argumentácia účastníkov konania

35 V prvej časti druhého odvolacieho dôvodu Britannia uvádza, že Súd prvého stupňa porušil zásadu rovnosti zaobchádzania tým, že zamietol žalobu, aj keď v spornom rozhodnutí bol strop 10 % uplatnený na posledný obchodný rok, v ktorom podľa Komisie táto spoločnosť vyvíjala „riadnu hospodársku činnosť“, pričom v prípade ostatných podnikov, ktoré sa zúčastnili na karteli, bol zohľadnený obchodný rok, ktorý predchádza dátumu prijatia tohto rozhodnutia.

36 Britannia uvádza, že uplatnenie stropu na obrat za iný obchodný rok ako rok, ktorý predchádza prijatiu sporného rozhodnutia, neodráža jej finančnú situáciu v dobe prijatia tohto rozhodnutia. S cieľom zabezpečiť dodržiavanie zásady rovnosti zaobchádzania mala pritom Komisia uplatniť strop stanovený v článku 15 ods. 2 prvého pododseku nariadenia č. 17 na obchodný rok, ktorý predchádza prijatiu uvedeného rozhodnutia, pri všetkých dotknutých podnikoch.

37 V rozpore s posúdením Súdu prvého stupňa sa Britannia nazdáva, že nulová hodnota jej obratu za predmetný obchodný rok je presným odrazom jej hospodárskej situácie v období, keď dochádzalo k porušeniu.

38 Komisia uvádza, že Súd prvého stupňa usúdil, že odvolateľ sa nachádzal v inej situácii ako ďalšie dva podniky, ktoré sa zúčastnili na karteli, pretože na tieto podniky sa dal uplatniť strop 10 % stanovený v článku 15 ods. 2 prvom pododseku nariadenia č. 17. Tieto podniky totiž dosiahli určitý obrat počas obchodného roku predchádzajúceho prijatiu sporného rozhodnutia, čo predstavovalo spoľahlivý údaj o ich hospodárskej situácii.

39 Komisia upozorňuje na to, že odvolateľ netvrdí, že bol v takej istej situácii ako uvedené podniky, ale len to, že nedosiahnutie žiadneho obratu počas predmetného obchodného roku presne odráža jeho hospodársku situáciu v tej dobe. Takáto argumentácia by pritom spochybnila skutkové zistenie, ku ktorému dospel Súd prvého stupňa.

— Posúdenie Súdnym dvorom

40 Z ustálenej judikatúry vyplýva, že k porušeniu zásady rovnosti zaobchádzania dochádza iba vtedy, ak sa s porovnateľnými situáciami zaobchádza rozdielne alebo ak sa s rozdielnymi situáciami zaobchádza rovnako, ak takéto zaobchádzanie nie je objektívne odôvodniteľné (pozri rozsudok z 10. januára 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, Zb. s. I-403, bod 95).

41 Pokiaľ ide o túto vec, je vhodné pripomenúť, že obidva podniky, ktorých sa týka argumentácia spoločnosti Britannia, ešte vykonávali obchodnú činnosť na trhu, ktorý bol predmetom kartelu v dobe, keď Komisia prijala sporné rozhodnutie. Ich obrat počas obchodného roku, ktorý predchádza prijatiu predmetného rozhodnutia, teda umožnil Komisii vyhodnotiť finančné zdroje týchto podnikov a stanoviť ich hospodársku situáciu.

42 Naopak, takéto posúdenie nebolo možné, čo sa týka spoločnosti Britannia. Je totiž nesporné, že Britannia sa v dobe prijatia sporného rozhodnutia nachádzala v úplne odlišnej situácii ako ďalšie dva podniky, ktoré boli účastníkmi kartelu.

43 Za týchto okolností Súd prvého stupňa v bodoch 61 až 63 napadnutého rozsudku správne usúdil, že Komisia dôvodne zaobchádzala s odvolateľom rozdielne ako s uvedenými podnikmi, keďže tieto podniky boli stále aktívne a ich obrat dosiahnutý počas obchodného roku, ktorý predchádza prijatiu sporného rozhodnutia, bol spoľahlivým údajom o ich hospodárskej situácii.

44 Treba dodať, že pri výpočte pokút, ktoré sú uložené podľa článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17, je rozdielne zaobchádzanie s dotknutými podnikmi neoddeliteľne späté s výkonom právomocí, ktoré plynú Komisii z tohto ustanovenia. V rámci svojho priestoru pre voľnú úvahu Komisia totiž musí individuálne prispôsobiť sankcie v závislosti od samotného správania a charakteristík dotknutých podnikov, aby v každom jednotlivom prípade zabezpečila plnú účinnosť pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže (pozri v tomto zmysle rozsudok z 29. júna 2006, SGL Carbon/Komisia, C-308/04 P, Zb. s. I-5977, bod 46 a citovanú judikatúru).

45 Prvej časti druhého odvolacieho dôvodu teda nemožno vyhovieť.

O druhej časti druhého odvolacieho dôvodu

— Argumentácia účastníkov konania

46 V druhej časti druhého odvolacieho dôvodu Britannia uvádza, že Súd prvého stupňa porušil zásadu rovnosti zaobchádzania tým, že zamietol žalobu, aj keď sporné rozhodnutie nie je v rozsahu, v akom Komisia stanovila obchodný rok, na ktorý sa uplatňuje strop 10 %, v súlade s doterajšou správnou praxou v podobných veciach.

47 Británia uvádza, že podľa Súdu prvého stupňa bola Komisia oprávnená odchýliť sa od svojej doterajšej praxe v oblasti, keďže situácia tohto podniku nebola porovnateľná so situáciou v iných veciach, v ktorých boli dotknutým podnikom uložené pokuty.

48 Na podporu tejto druhej časti druhého odvolacieho dôvodu Britannia poukazuje na tri druhy situácií.

49 Po prvé sa nazdáva, že jej situácia je podobná veciam, kde podnik, ktorý bol účastníkom kartelu, previedol svoje činnosti na iný obchodný subjekt, pričom naďalej existoval.

50 Po druhé sa Britannia domnieva, že bola diskriminovaná v porovnaní s ostatnými podnikmi, u ktorých došlo k zníženiu ich obratu.

51 Po tretie Britannia uvádza, že s ňou nebolo zaobchádzané rovnakým spôsobom ako s podnikom, ktorý bol predmetom rozhodnutia Komisie 1999/271/ES z 9. decembra 1998 týkajúceho sa konania o uplatnení článku [81] Zmluvy ES (IV/34.466 — Grécke trajekty) [*neoficiálny preklad*] (Ú. v. ES L 109, 1999, s. 24).

52 K tomuto poslednému bodu Britannia uvádza, že uvedený podnik odišiel z trhu pred prijatím rozhodnutia Komisie. Keďže obrat tohto podniku za predchádzajúci obchodný rok nebol k dispozícii, Komisia sa odvolala na prvú časť článku 15 ods. 2 prvého pododseku nariadenia č. 17, aby mu uložila pokutu vo výške 1 milión eur. V dôsledku toho by sa Britannia nemala nachádzať v menej výhodnej situácii, ako bola situácia tohto podniku.

53 Komisia sa nazdáva, že otázka, či situácia odvolateľa bola porovnateľná, alebo nie so situáciou ostatných podnikov, ktoré boli predmetom predchádzajúcich rozhodnutí, je skutkovou otázkou, ktorá bola rozhodnutá Súdom prvého stupňa v napadnutom rozsudku a ktorú preto Súdny dvor nemôže opätovne skúmať v rámci odvolania.

54 Pokiaľ ide o prvé tvrdenie založené na prevzatí činností, Komisia zdôrazňuje, že Súd prvého stupňa usúdil, že odvolateľ sa nenachádzal v porovnateľnej situácii so situáciou ďalších podnikov, ktorých sa týkali predchádzajúce rozhodnutia, pretože na rozdiel od týchto podnikov Britannia nedosiahla žiadny obrat počas obchodného roku, ktorý predchádzal prijatiu sporného rozhodnutia.

55 Pokiaľ ide o druhé tvrdenie, podľa ktorého sa so spoločnosťou Britannia nezaobchádzalo rovnakým spôsobom ako s ostatnými podnikmi, u ktorým došlo k zníženiu ich obratu, Komisia zdôrazňuje, že odvolateľ nikdy neuviedol tento dôvod v priebehu konania pred Súdom prvého stupňa.

56 Nakoniec Komisia pripomína, že Súd prvého stupňa zamietol tretie tvrdenie založené na rozhodnutí 1999/271. Doterajšia rozhodovacia prax Komisie totiž nemôže slúžiť ako právny rámec na stanovenie pokút v oblasti hospodárskej súťaže, pretože tento rámec je definovaný výlučne článkom 15 ods. 2 nariadenia č. 17. Preto výklad tohto ustanovenia v prospech určitého podniku v predchádzajúcej veci nemôže predstavovať taký právny prvok, ktorý by zaviedol povinnosť zaobchádzať rovnakým spôsobom s iným podnikom v neskoršej veci.

— Posúdenie Súdnym dvorom

57 Je vhodné pripomenúť, že ako bolo uvedené v bode 44 tohto rozsudku, pri výpočte pokút uložených podnikom, ktoré boli účastníkmi kartelu, je rozdielne zaobchádzanie s týmito podnikmi neoddeliteľne späté s diskrečnou právomocou, ktorú má Komisia v tejto oblasti.

58 Pokiaľ ide o prvé dve tvrdenia uvedené spoločnosťou Britannia, podľa ktorých sa Komisia odchýlila od doterajšej správnej praxe, je vhodné vyzdvihnúť, že v bode 61 napadnutého rozsudku Súd prvého stupňa usúdil, že odvolateľ sa nenachádzal v situácii porovnateľnej so situáciou podnikov, ktoré boli predmetom predchádzajúcich rozhodnutí Komisie, pretože nedosiahol žiadny obrat počas obchodného roku predchádzajúceho prijatiu napadnutého rozhodnutia.

59 Za týchto okolností Súd prvého stupňa v uvedenom bode 61 správne usúdil, že Komisia dôvodne zaobchádzala so spoločnosťou Britannia rozdielne ako s uvedenými podnikmi.

60 Pokiaľ ide o tvrdenie odvolateľa založené na rozhodnutí 1999/271, je dôležité uviesť, že aj keď situácia podniku, ktorého sa týkalo toto rozhodnutie, bola blízka situácii spoločnosti Britannia, z ustálenej judikatúry Súdneho dvora, ktorá bola pripomenutá v bodoch 201 a 205 rozsudku z 21. septembra 2006, JCB Service/Komisia (C-167/04 P, Zb. s. I-8935), vyplýva, že predchádzajúca rozhodovacia prax Komisie nemôže slúžiť ako právny rámec pre pokuty v oblasti hospodárskej súťaže a že rozhodnutia týkajúce sa iných vecí majú iba orientačný charakter, pokiaľ ide o existenciu údajnej diskriminácie, keďže je veľmi málo pravdepodobné, že by okolnosti týchto rozhodnutí, ako sú trhy, výrobky, podniky a dotknuté obdobia, boli rovnaké.

61 Je vhodné dodať, že podniky zúčastnené na správnom konaní, ktoré môže viesť k pokute za porušenie pravidiel Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže, nemôžu nadobudnúť legitímnu dôveru v to, že Komisia neprekročí úroveň pokút uplatňovanú v minulosti, ani v metódu ich stanovovania. Súdny dvor v tomto zmysle upresnil, že uvedené podniky musia preto počítať s možnosťou, že Komisia môže kedykoľvek rozhodnúť o zvýšení úrovne výšky pokút v porovnaní s úrovňou uplatňovanou v minulosti (pozri rozsudok z 28. júna 2005, Dansk Rørindustri a i./Komisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P až C-208/02 P a C-213/02 P, Zb. s. I-5425, body 228 a 229).

62 Vzhľadom na všetky predchádzajúce skutočnosti sa Súd prvého stupňa nedopustil nesprávneho právneho posúdenia tým, že rozhodol, že Komisia neporušila zásadu rovnosti zaobchádzania, keď stanovila obchodný rok, na ktorý sa uplatňuje strop 10 %.

63 Druhá časť druhého odvolacieho dôvodu preto nemôže obstáť.

64 Druhý odvolací dôvod, ktorý uviedla Britannia na podporu svojho odvolania, musí byť teda odmietnutý v celom rozsahu.

O treťom odvolacom dôvode založenom na porušení zásady právnej istoty

65 Tretí odvolací dôvod uvedený spoločnosťou Britannia na podporu svojho odvolania má takisto dve časti.

O prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu

— Argumentácia účastníkov konania

66 V prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu Britannia uvádza, že Súd prvého stupňa porušil zásadu právnej istoty tým, že zamietol žalobu, aj keď v spornom rozhodnutí Komisia zohľadnila iný obchodný rok ako rok, ktorý predchádza prijatiu tohto rozhodnutia, na určenie stropu týkajúceho sa obratu, ktorý je stanovený v článku 15 ods. 2 prvom pododseku nariadenia č. 17.

67 Konkrétnejšie Britannia uvádza, že Súd prvého stupňa vykonal nesprávne právne posúdenie, keď rozhodol, že fakt, že Komisia sa odchýlila od znenia článku 15 ods. 2 prvého pododseku nariadenia č. 17 a zohľadnila iný obchodný rok, ako rok predchádzajúci prijatiu sporného rozhodnutia, nepredstavuje porušenie zásady právnej istoty.

68 Britannia zastáva názor, že nebolo možné predvídať, že Komisia mala v úmysle zohľadniť iný rok ako uvedený obchodný rok. V tomto smere prístup Súdu prvého stupňa spôsobil značnú právnu neistotu, keďže podniky, voči ktorým smerovalo vyšetrovanie zo strany Komisie, nemohli určiť príslušný referenčný rok na stanovenie stropu pokuty.

69 Britannia dodáva, že jediný spôsob ako zabezpečiť koherentnú a predvídateľnú správnu prax spočíva v uplatnení stropu uvedeného v článku 15 ods. 2 prvom pododseku nariadenia č. 17 na obchodný rok predchádzajúci prijatiu rozhodnutia Komisie

za akýchkoľvek okolností, dokonca aj vtedy, ak tento výklad viedol k uplatneniu stropu stanoveného v tomto ustanovení na nulový obrat.

70 Komisia sa domnieva, že jej výklad článku 15 ods. 2 prvého pododseku nariadenia č. 17 bol predvídateľný, keďže strop stanovený v tomto ustanovení sa uplatňuje na obrat dosiahnutý počas obchodného roku predchádzajúceho prijatiu rozhodnutia, ktorým sa ukončilo správne konanie, a že odvolateľ nedosiahol obrat počas tohto roku.

71 Komisia uvádza, že pojem predvídateľnosti pokút znamená, že podniky by mali mať možnosť zhodnotiť následky svojich aktov pred tým, ako ich realizujú. V tomto prípade nebol obrat odvolateľa v čase, keď sa rozhodol, že sa dopustí porušenia, veľmi odlišný od obratu použitého na stanovenie stropu 10 %, t. j. 55,7 milióna eur za obchodný rok, ktorý sa skončil koncom mesiaca jún roku 1996.

72 Komisia z toho vyvodzuje, že Britannia počas obdobia, keď sa dopúšťala porušenia, mohla predpokladať, že ak by toto porušenie bolo okamžite odhalené a potrestané, musela by zaplatiť pokutu vo výške približne 5,5 milióna eur.

— Posúdenie Súdnym dvorom

73 Je potrebné konštatovať, že Britannia svojou argumentáciou v podstate preformulovala všetky tvrdenia, ktoré už uviedla v prvom odvolacom dôvode uvedenom na podporu tohto odvolania založenom na porušení článku 15 ods. 2 nariadenia č. 17.

74 Preto, keďže z bodu 32 tohto rozsudku vyplýva, že prvý odvolací dôvod nie je dôvodný, nie sú dôvodné ani tvrdenia uvedené odvolateľom na podporu prvej časti svojho tretieho odvolacieho dôvodu.

75 Prvej časti tretieho odvolacieho dôvodu teda nemožno vyhovieť.

O druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu

— Argumentácia účastníkov konania

76 V druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu Britannia uvádza, že Súd prvého stupňa vykonal nesprávne právne posúdenie tým, že zamietol žalobu, aj keď sporné rozhodnutie porušuje základné práva. V oblasti sankcií trestnej povahy je totiž právna istota základným právom zakotveným v článku 7 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950, ako aj v článku 49 ods. 1 Charty základných práv Európskej únie vyhlásenej 7. decembra 2000 v Nice (Ú. v. ES C 364, s. 1).

77 Komisia tvrdí, že táto časť tretieho odvolacieho dôvodu je nová, keďže nebola vznesená pred Súdom prvého stupňa.

78 Komisia dodáva, že vzhľadom na to, že obrat spoločnosti Britannia počas obdobia, keď k porušeniu dochádzalo, t. j. v rokoch 1994 až 1997, dosahoval okolo 55 miliónov eur, tento podnik mohol očakávať maximálnu pokutu 5,5 milióna eur

v prípade, ak by bol kartel odhalený. Keďže Britannia nebola schopná určiť svoj obrat za obchodný rok predchádzajúci prijatiu sporného rozhodnutia, nemôže tvrdiť, že nečakala pokutu v určitej výške.

— Posúdenie Súdnym dvorom

79 Je potrebné pripomenúť, že zásada právnej istoty vyžaduje, aby právne pravidlá Spoločenstva boli jasné a presné s cieľom umožniť zainteresovaným stranám orientáciu v situáciách a právnych vzťahov v pôsobnosti právneho poriadku Spoločenstva (pozri rozsudok z 15. februára 1996, Duff a i., C-63/93, Zb. s. I-569, bod 20).

80 Pokiaľ ide o pravidlá Spoločenstva v oblasti hospodárskej súťaže, Súd prvého stupňa v bode 70 napadnutého rozsudku pripomenul, že predpisy upravujúce implementáciu týchto pravidiel, najmä nariadenie č. 17 a usmernenia, umožňujú podnikom s istotou predvídať finančné následky, ktoré môžu vyplynúť z porušenia uvedených pravidiel.

81 Súd prvého stupňa preto v bode 73 napadnutého rozsudku správne usúdil, že zásada právnej istoty nemôže odvolateľovi poskytnúť záruku, že ukončenie jeho obchodných činností v odvetví zinku by malo za následok, že by sa mohol vyhnúť uloženiu pokuty za porušenie, ktorého sa dopustil. Keďže totiž išlo o zjavné porušenie pravidiel hospodárskej súťaže, Britannia mohla jasne predvídať, že jej bude uložená pokuta a že táto pokuta bude určená nielen v závislosti od závažnosti a dĺžky trvania tohto porušenia, ale aj od okolností vlastných uvedenému podniku.

82 Britannia neuvádza žiadne tvrdenie ani žiadnu inú skutočnosť, ktorá by bola schopná preukázať, že Súd prvého stupňa sa v bode 73 napadnutého rozsudku dopustil nesprávneho právneho posúdenia.

83 Navyše vzhľadom na diskrečnú právomoc, ktorou disponuje Komisia v tejto oblasti, nemôže podnik, ktorý sa zúčastnil na karteli, nadobudnúť istotu o výške pokuty, ktorú mu Komisia môže uložiť pri uplatňovaní ustanovení nariadenia č. 17.

84 Za týchto okolností skutočnosť, že Britannia nepoznala dopredu príslušný referenčný rok na stanovenie hornej hranice pokuty, sama osebe nepredstavuje porušenie zásady právnej istoty.

85 Druhej časti tretieho odvolacieho dôvodu teda nemožno vyhovieť.

86 V dôsledku toho musí byť tretí odvolací dôvod, ktorý Britannia uviedla na podporu svojho odvolania, odmietnutý.

87 Z prechádzajúcich úvah vyplýva, že odvolanie musí byť zamietnuté v celom rozsahu.

O trovách

88 Podľa článku 69 ods. 2 rokovacieho poriadku uplatniteľného na základe článku 118 tohto istého rokovacieho poriadku na konanie o odvolaní účastník konania, ktorý vo veci nemal úspech, je povinný nahradiť trovy konania, ak to bolo v tomto zmysle navrhnuté. Keďže Komisia navrhla zaviazať spoločnosť Britannia na náhradu trov konania a Britannia nemala úspech vo svojich dôvodoch, je opodstatnené zaviazať ju na náhradu trov konania.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (štvrtá komora) rozhodol a vyhlásil:

1. Odvolanie sa zamieta.

2. Britannia Alloys & Chemicals Ltd je povinná nahradiť trovy konania.

Podpisy